

Flere fylkespolitikere ønsker en framtidig naturbruksutdanning der skoler med ulike produksjoner utveksler elever.

Over fylkesgrensene: Naturbrukskolene i Norge ser positivt på et framtidig samarbeid om utdanning. Blant annet med muligheter for hospitering på Sogn-jord- og hagebrukskolle i Aurland (bildet).

* UTDANNING

Vi ha utveksling av elever i naturbruksutdanningen

LILLEHAMMER. – For å gjøre naturbruksutdanningen i Norge mer attraktiv bør det åpnes for et nasjonalt samarbeid, der elevene i perioder kan velge fordypning etter interesse på naturbruks-skoler i ulike regioner, sier Kjell Lundemoen (Ap), fylkespoliti-ker i Oppland.

Fylkespolitikere i Hedmark og Oppland har allerede startet en prosess for å utvikle tettere samarbeid mellom naturbrukskolene i de to fylkene, med hospitering eller utveksling av elever i kortere perioder.

Lundemoen mener utbygging av et slikt samarbeid til å gjelde naturbrukskoler over hele landet, kan gi store gevinster.

Med det store mangfoldet i produksjons- og driftsformer innen landbruksut, er det helt unnlige for de enkelte fylkene å

tilby elevene en grundig utdanning i alle de ulike fagområdene innen studieretningen naturbruk, sier Lundemoen.

Han viser til at naturbruksutdanningen også er en kostbar utdanning.

– Slik må det være, men dessverre registrerer vi en utvidning der søker tallene til naturbruk har gått ned over tid, samtidig som fagmiljøene isolert sett kan variere veldig fra skole til skole, sier Lundemoen.

Han mener at læreplanene for naturbruk er veldig generelle, og tar ikke innover seg det store mangfoldet i produksjons- og driftsformer.

Samlere krefter

– Alle skoler, eller fylker, kan ikke være best på alle felt innen naturbruk. Derfor kan det være lurt å

samle krefter og kanskje styrke opp fagmiljøet spesifikt på noen områder i ett fylke, mens andre fylker styrkes på andre naturbruksaktiviteter, sier Lundemoen.

Han mener fylkene nett og skilt må samarbeide for å styrke kompetansemiljøet og få til en best mulig utdanning.

Med samarbeid over fylkesgrensene kan elevene, fra sin naturbruksbase i hjemfylkene, gå inn og velge praksis og fordypning på naturbrukskoler i andre fylker.

Nødvendig grep

– Jeg tror ikke et slikt samarbeid bare er en mulighet, med et veldig nødvendig grep for å styrke naturbruksutdanningen i Norge, sier Lundemoen.

– Det er viktig at framtidens utdanning ikke blir med basis eksisterende skoler med naturbruk. Her bør vi tenke i nye baser, kan de som vil utdanne på en spesiell produksjon fin i utdanningen trettet mot det de vil drive med.

har gode tradisjoner innenfor skogbruk og Valle videregående i Oppland. I tillegg har de en av Norges viktigste grønnslakterregioner, sier Lundemoen.

Med samarbeid over fylkesgrensene kan elevene, fra sin naturbruksbase i hjemfylkene, gå inn og velge praksis og fordypning på naturbrukskoler i andre fylker.

Nødvendig grep

– Jeg tror ikke et slikt samarbeid bare er en mulighet, med et veldig nødvendig grep for å styrke naturbruksutdanningen i Norge, sier Lundemoen.

– Det er viktig at framtidens utdanning ikke blir med basis eksisterende skoler med naturbruk. Her bør vi tenke i nye baser, kan de som vil utdanne på en spesiell produksjon fin i utdanningen trettet mot det de vil drive med.

Lundemoen viser til at Fjellregionssamarbeidet, som består av fem fylkesfylker, allerede har drøftet naturbruksrettet mot blant annet beitebruk, mjølkproduksjon og ulike nisjenæringer.

– Alle fem fylkesfylkene kan ikke ha en slik spisskompetanse. Derfor må vi samarbeide – samtidig som det er viktig å ivareta mangfoldet i naturbruksutdanningen i hvert fylke, sier Lundemoen fast.

I mars skal fylkespolitikere fra Hedmark og Oppland legge fram et forslag til samarbeid om naturbruksutdanning.

– Det er viktig at framtidens utdanning ikke blir med basis eksisterende skoler med naturbruk. Her bør vi tenke i nye baser, kan de som vil utdanne på en spesiell produksjon fin i utdanningen trettet mot det de vil drive med.

Lundemoen viser til at Fjellregionssamarbeidet, som består av fem fylkesfylker, allerede har drøftet naturbruksrettet mot blant annet beitebruk, mjølkproduksjon og ulike nisjenæringer.

– Alle fem fylkesfylkene kan ikke ha en slik spisskompetanse. Derfor må vi samarbeide – samtidig som det er viktig å ivareta mangfoldet i naturbruksutdanningen i hvert fylke, sier Lundemoen fast.

I mars skal fylkespolitikere fra Hedmark og Oppland legge fram et forslag til samarbeid om naturbruksutdanning.

– Det er viktig at framtidens utdanning ikke blir med basis eksisterende skoler med naturbruk. Her bør vi tenke i nye baser, kan de som vil utdanne på en spesiell produksjon fin i utdanningen trettet mot det de vil drive med.

(Sp) i Hedmark mener samhandling rundt landbruksutdanning vil bli svært viktig framover.

– Hedmark har valgt å bevare en større bredde i landbruksutdanningen enn Oppland. Derfor må vi prøve å forene de kreftene vi har, og i fellesskap utvikle et sterke og godt landbruksmiljø i utdanningen, sier Gjestvang.

Fjell- og flathyder

Gjestvang viser til at begge fylkene har både fjell- og flathyder, og at det her er mange muligheter til samarbeid på tvers av fylkesgrensene.

– Det er moro å være hedmarkinger i denne sammenheng. Vi har klart å opprettholde Strøteigen videregående skole i Avidal som landbrukskole i fjellregionen, og bygger i årt opp til nesten 30 millioner kroner i Avidal, sier Gjestvang.

Hun framholder at det samtidig er store planer om å få Storesteigen til å bli en sprednings- og naturbasert fjellområde i Norge.

– Vi prøver oss den veien der vi virkelig ønsker å sette, i stedet for å gjøre som en del andre, å legge ned, sier Gjestvang.

Hun mener om relativt god skoleing til både Jansberg og Storesteigen i Hedmark.

– Men det er ikke bare det tradisjonelle landbruksut som drivkraften og bærebjelken her. Vi har måttet justere landbrukskolene inn på nye anses, for å klare å opprettholde det elevvalget vi faktisk har på naturbruk, sier Gjestvang.

LARS KRISTIAN STEEN
redaksjonen@natt.no

Støtter utveksling

Naturbrukskolens forening ser utdanningen i det å ha kompetanse, utstyr og anlegg til å gi god opplæring innen mange ulike produksjoner og driftsformer i hvert enkelt fylke.

– Det som tradisjonelt er forbeholdt naturbruk er landbruk, jordbruk, fiske og fangst, akvakultur, skogbruk, gartneri og anleggsgartner. Alt er yrker og utdanningsveier som indikerer i minkende grad ønsker å utdanne seg innen, sier Lidere.

Fræst til smadyr

Han påpeker at mange fortsatt forbinder naturbruk kun med disse yrkene, og en del steder har ikke fogt høy status, verken i foreldregransjoner og for en del ungdom.

Naturbruksutdanningen i dag gir mulighet for mange ulike typer. Det viktigste er at elevene har gode muligheter for å ta studiekompetansen, generell eller spesiell, når de går naturbruks. Vi opplever at en del tidligere, foreldre- og ungdomskoleelever ikke er kjent med disse miljøene, sier Lidere.

Han viser til at mangfoldet på naturbrukskolene også har blitt større ved at flere skoler har tilbud innen for eksempel hest, hund, smadyr, friluftsliv, villmark og miljøeteknologi.

Spesialisering

Lidere mener det bør være mulighet for spesialisering særlig på VO2 og VO3.

– Vi må se på organiseringen av undervisningen, og for eksempel ha bolker med tema. Dette blir gjort på enkelte skoler. Vi må også etablere samarbeid mellom fylkes- eller opplysningsinstanser som er på andre skoler i perioder blir kompetent, sier han.

Med utgangspunkt i stort behov for fagfolk innen produksjon, veldning og rådgivning, mener Lidere at mange flere bør gå på naturbruk.

POSITIV

«En slik modell vil Naturbrukskolens forening være med å utvikle.»

Hva er de største utfordringene i arbeidet med å etablere elever til naturbruk?

– Det som tradisjonelt er forbeholdt naturbruk er landbruk, jordbruk, fiske og fangst, akvakultur, skogbruk, gartneri og anleggsgartner. Alt er yrker og utdanningsveier som indikerer i minkende grad ønsker å utdanne seg innen, sier Lidere.

Fræst til smadyr

Han påpeker at mange fortsatt forbinder naturbruk kun med disse yrkene, og en del steder har ikke fogt høy status, verken i foreldregransjoner og for en del ungdom.

Naturbruksutdanningen i dag gir mulighet for mange ulike typer. Det viktigste er at elevene har gode muligheter for å ta studiekompetansen, generell eller spesiell, når de går naturbruks. Vi opplever at en del tidligere, foreldre- og ungdomskoleelever ikke er kjent med disse miljøene, sier Lidere.

Han viser til at mangfoldet på naturbrukskolene også har blitt større ved at flere skoler har tilbud innen for eksempel hest, hund, smadyr, friluftsliv, villmark og miljøeteknologi.

Spesialisering

Lidere mener det bør være mulighet for spesialisering særlig på VO2 og VO3.

– Vi må se på organiseringen av undervisningen, og for eksempel ha bolker med tema. Dette blir gjort på enkelte skoler. Vi må også etablere samarbeid mellom fylkes- eller opplysningsinstanser som er på andre skoler i perioder blir kompetent, sier han.

Med utgangspunkt i stort behov for fagfolk innen produksjon, veldning og rådgivning, mener Lidere at mange flere bør gå på naturbruk.

POSITIV

«En slik modell vil Naturbrukskolens forening være med å utvikle.»

Hva er de største utfordringene i arbeidet med å etablere elever til naturbruk?

LARS KRISTIAN STEEN
redaksjonen@natt.no

POSITIV

«En slik modell vil Naturbrukskolens forening være med å utvikle.»

TORJORN LIDERE
NATURBRUKSKOLEN I NORD-TRONDHEIM

Sjøløppløser: Fylkespolitikere Asa Gjestvang (Sp) fra Hedmark og Kjell Lundemoen (Ap) fra Oppland fremmer arbeidet for å få til et tettere samarbeid mellom naturbrukskolene både regionalt og nasjonalt.